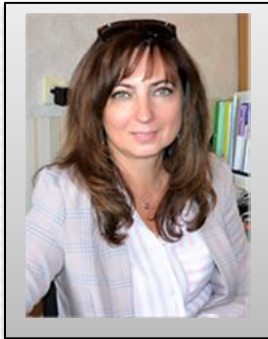

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
(кафедрального) каталогу
БІРЖОВА СПРАВА
Обсяг (3 кредити / 90 годин)

Першого рівня вищої освіти

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

БОРИСЕНКО ОЛЕНА ЄВГЕНІВНА, доцент
кафедри «Маркетинг та логістика», кандидат
економічних наук

Контактна інформація:

- номер телефону: +38(066) 253-63-93;
- e-mail: evgenlen@ukr.net;
- навчальний корпус та номер аудиторії: головний корпус Університету, ауд.281

Час і місце проведення консультацій:

згідно з розкладом консультацій, головний корпус
Університету, ауд.281

ОПИС КУРСУ

Світовий біржовий ринок динамічно та впевнено розвивається впливаючи на різні аспекти ведення господарської діяльності. Об'єднання бірж світу сприяє утворенню альянсів, що дозволяє оптимізувати процес ведення біржової справи. Крім того, поступово розширюється номенклатура біржових товарів та послуг. Так, поряд із торгівлею фінансовими інструментами та валютою на біржах здійснюється торгівля сільськогосподарською продукцією та сировиною, продовольчими товарами, лісоматеріалами, кольоровими та коштовними металами, енергоносіями. Це сприяє утворенню більш надійних та конкурентоспроможних майданчиків для здійснення біржових торгів, тому особливо актуальними стають питання, що стосуються дослідження стану біржового ринку та виявлення напрямів його розвитку в майбутніх періодах.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. Мета курсу описує - формування системи знань з організації і функціонування біржового ринку як складового елемента інфраструктури ринку, технології здійснення біржових операцій.

2. Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення дисципліни.

Студент при вивченні дисципліни «Біржова торгівля» набуває наступні компетентності:

Загальні компетентності: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Фахові компетентності: критичне осмислення теоретичних засад біржової діяльності; здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування біржових структур; здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в біржовій діяльності; здатність до планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері біржової практики з урахуванням ризиків.

Результати навчання: використовувати базові знання з біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях; застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в біржовій діяльності; організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері біржової діяльності; демонструвати базові й структуровані знання у сфері біржової діяльності для подальшого використання на практиці; оцінювати характеристики товарів і послуг у біржовій діяльності за допомогою сучасних методів; знати основи планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності біржових структур з урахуванням ризиків.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для успішного навчання та опанування компетентностями з даної дисципліни, необхідно мати здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації, застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, виявляти ініціативу та підприємливість.

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1 – Загальний тематичний план аудиторної роботи

Номер тижня	Теми лекцій, год.	Теми лабораторних/практичних робіт або семінарів, год.
1	2	3
Змістовий модуль 1 Теоретичні засади біржової справи		
1	Тема 1. Поняття та сутність біржі	Пр. № 1. «Поняття та сутність біржі»

2	Тема 2 . Біржовий товар, міжнародні біржові ринки та концепція ціноутворення на ф'ючерсних ринках	Пр. № 2. «Біржовий товар, міжнародні біржові ринки та концепція ціноутворення на ф'ючерсних ринках»
3	Тема 3. Фундаментальний та технічний аналіз цін та курсів	Пр. № 3. Фундаментальний та технічний аналіз цін та курсів
Змістовий модуль 2 Організаційні аспекти біржової справи		
4.	Тема 4. Організація біржі та її управління. Державне регулювання біржової торгівлі.	Пр. № 4. Організація біржі та її управління. Державне регулювання біржової торгівлі
5	Тема 5. Електронний трейдинг	Пр. № 5. Електронний трейдинг
Змістовий модуль 3 Основи ф'ючерсної та опціонної торгівлі		
6	Тема 6. Торгівля опціонами на біржі	Пр. № 6. Торгівля опціонами на біржі
7	Тема 7. Торгівля ф'ючерсними контрактами.	Пр. № 7. Торгівля ф'ючерсними контрактами.

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з.п	Назва теми	Види СР	Контрольні заходи
1	Тема 1. Поняття та сутність біржі.	Тематичний пошук додаткової літератури	Доповіді, тестування
2	Тема 2 . Біржовий товар, міжнародні біржові ринки та концепція ціноутворення на ф'ючерсних ринках.	Тематичний пошук додаткової літератури, рішення задач	Доповіді, тестування
3	Тема 3. Фундаментальний та технічний аналіз цін та курсів	Тематичний пошук додаткової літератури, рішення задач	Доповіді, тестування
4	Тема 4. Організація біржі та її управління. Державне регулювання біржової торгівлі.	Тематичний пошук додаткової літератури, рішення задач	Доповіді, тестування
5	Тема 5. Електронний трейдинг	Тематичний пошук додаткової літератури, рішення задач	Доповіді, тестування
6	Тема 6. Торгівля опціонами на біржі.	Тематичний пошук додаткової літератури, рішення задач	Доповіді, тестування
7	Тема 7. Торгівля ф'ючерсними контрактами.	Тематичний пошук додаткової літератури, рішення задач	Доповіді, тестування

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

Навчально-методичні розробки:

Конспект лекцій з дисципліни «Біржова справа»:
<https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=6284>.

Методичні вказівки до виконання практичної та самостійної роботи з дисципліни «Біржова справа» -
<https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=6284>.

Методичні вказівки до практичних занять та виконання контрольної роботи з Дисципліни «Біржова справа»:
<https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=6284>.

Літературні джерела:

1. Приходько Д.О. Основи біржової діяльності: підручник. Харків: ФОП Бровін О.В., 2021. 280с.

2. Солодкий М. О., Резнік Н. П., Яворська В. О. Основи біржової діяльності : навчальний посібник / за ред. М. О. Солодкого. Київ : ЦП Компринт, 2017. 450 с.

3. Біржова справа : підруч. / за наук. ред. докт. екон. наук, проф. О. М. Сохацької. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 655 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка», контрольні заходи включають в себе поточний, проміжний та підсумковий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Біржова справа» включає в себе поточний, проміжний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться під час аудиторних занять. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання поточний контроль та оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за наступними напрямками: робота на лекційних заняттях (участь в експрес опитуванні (тестуванні), участь у навчальній дискусії); робота на практичних заняттях (обговорення теоретичних питань, доповіді, презентації, тестування, вирішення практичних завдань). Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією під час проведення екзамену і враховуються викладачем при визначенні результатів контролю та підсумкової оцінки з дисципліни.

Проміжний (модульний) контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти. Семестровий контроль з дисципліни «Біржова справа» проводиться у формі заліку в обсязі

навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені графіком освітнього процесу.

Методи контролю. Для студентів денної форми навчання: усне опитування на практичних заняттях, підготовка тез і наукових статей; розв'язання задач та ситуацій; виступи з доповідями; диспут у формі діалогу.

Для студентів заочної форми навчання: захист контрольної роботи, розв'язання задачі.

Протягом семестру здобувач вищої освіти проходить два модульних контролю по 2-м змістовним модулям, кожний з яких оцінюється за 100-бальною шкалою. Студент може отримати оцінку по дисципліні за результатами поточної роботи та модульних контролів відповідно.

Під час поточного контролю враховуються наступні види робіт та критерії оцінювання по ним:

- активна робота здобувача вищої освіти на лекційному занятті (участь в дискусії, обговоренні - до 5 балів; підготовка презентації – до 8 балів; максимум 40 балів);

- активна робота здобувача вищої освіти на практичному занятті оцінюється до 35 балів (всього 7 практичних занять по 5 балів, максимум 35 балів);

- захист завдання для самостійної роботи здобувача вищої освіти оцінюється до 15 балів;

- аудиторна контрольна робота – до 60 балів;

- за бажанням студенти можуть брати участь у кейс-чемпіонатах, які влаштовують іноземні та національні виробники, навчальні та тренінгові центри, міжнародні організації. За результатами участі студентам зараховуються відповідні теми та додаються додаткові бали (до 10 балів) до фінальної семестрової оцінки;

- самоосвіта студента (участь у тренінгах, семінарах, проходження додаткових курсів з сертифікацією) додатково оцінюється до 10 балів за семестр;

- участь у науковій діяльності кафедри (участь у НДР, підготовка тез доповідей за тематикою розділів дисципліни, виступи на конференціях) додатково оцінюються у 10 балів за семестр;

- інші види активності та робіт (відвідування, проміжні тестування, підготовка рефератів, презентацій тощо) оцінюється у 8 бали за семестр.

Підсумкова оцінка визначається як середня двох модульних контролів.

Поточне тестування та самостійна робота							Підсумковий тест (залік)	Сума
МОДУЛЬ 1			МОДУЛЬ 2					
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	(100+100)/2	100
20	20	20	20	20	33	33		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Оцінку «Зараховано» можна отримати якщо за результатами оцінювання основних видів поточної роботи здобувач вищої освіти набирає більше 60 балів. Менша кількість балів оцінюється як «Не зараховано» за двобальною шкалою.

Якщо здобувач вищої освіти не склав залік за поточними результатами та результатами модульного контролю, залік виставляється за результатами складання заліку з дисципліни «Біржова справа». Контрольні питання до заліку розміщено в системі дистанційного навчання Moodle НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=6284>. Завдання до заліку включає 15 тестових питань. Розподіл балів за кожне правильно виконане завдання наступне: тест – 6 бали (всього 90 балів). Разом з науковою діяльністю – 100 балів.

Контроль знань здобувачів вищої освіти заочної форми навчання здійснюється шляхом виконання та подальшого захисту контрольної роботи у вигляді відповідей на питання, що стосуються змісту роботи. Зміст завдань контрольної роботи можна знайти в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка» у методичних вказівках з дисципліни «Біржова справа», які знаходяться в системі Moodle за посиланням: <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=6284>.

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика дедлайнів. Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. За наявності поважних причин (відповідно до інформації, яку надано деканатом) здобувач вищої освіти має право на складання індивідуального графіку вивчення окремих тем дисципліни.

Політика академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

При вивченні дисципліни політика дотримання академічної доброчесності визначається Кодексом академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка» https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf

Політика дотримання прав та обов'язків здобувачів вищої освіти. Права і обов'язки здобувачів вищої освіти відображено в Положенні про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N405_vid_11.10.24.pdf).

Політика конфіденційності та захисту персональних даних. Обмін персональними даними між викладачем і здобувачем вищої освіти в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>). Стаття 10, п. 3 «Використання персональних даних працівниками суб'єктів відносин, пов'язаних з персональними даними, повинно

здійснюватися лише відповідно до їхніх професійних чи службових або трудових обов'язків. Ці працівники зобов'язані не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які їм було довірено або які стали відомі у зв'язку з виконанням професійних чи службових або трудових обов'язків, крім випадків, передбачених законом. Таке зобов'язання чинне після припинення ними діяльності, пов'язаної з персональними даними, крім випадків, установлених законом».

Політика взаємоповаги та ефективної комунікації. Здобувач вищої освіти має бути терпимим і доброзичливим до однокурсників та викладачів.

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle: <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=6284>